

Gerd Leonhard: Το μέλλον είναι καλύτερο από ό,τι νομίζουμε

[Δημήτρης Τσουκαλάς](#) 11/04/2022 - 12:21

Συμμετέχετε στις εργασίες του 25ου Συμποσίου Ανθρώπινου Δυναμικού, που διοργανώνει η KPMG στην Ελλάδα την Τρίτη 12 Απριλίου. Ποιο είναι το βασικό θέμα της παρουσίασης που θα πραγματοποιήσετε; Ποιο μήνυμα θέλετε να περάσετε στους συμμετέχοντες;

Η παρουσίασή μου θα έχει να κάνει με το μέλλον της εργασίας και των ανθρώπινων πόρων (human resources). Το βασικό μήνυμα θα είναι ότι στο μέλλον θα έχουμε πολλές τεχνολογικές λύσεις που θα κάνουν την καθημερινότητα της εργασίας μας πιο εύκολη. Είναι κάτι που αποκαλώ «το τέλος της ρουτίνας». Αναφέρομαι στα απλά καθημερινά καθήκοντα και εργασίες που κάνουμε όλοι κατά τη διάρκεια της μέρας. Αυτό που περιγράφουμε συνήθως ως commodity work.

Οι λύσεις τεχνητής νοημοσύνης και τα σχετικά προγράμματα λογισμικού έχουν αρχίσει να μαθαίνουν να κάνουν αυτές τις απλές εργασίες. Ήδη πολλές από αυτές γίνονται με τη χρήση κάποιου λογισμικού. Άλλωστε το χαρτί έχει σχεδόν εκλείψει, έχουμε μεταφέρει τα πάντα στο Cloud, χρησιμοποιούμε πλήθος ψηφιακών εργαλείων σε καθημερινή βάση. Η εξέλιξη αυτή, λοιπόν, σημαίνει ότι θα μπορέσουμε να αφήσουμε τη «δουλειά ρουτίνας» στις μηχανές και να ασχοληθούμε με άλλα πιο απαιτητικά καθήκοντα. Αν εξετάσουμε την εργασία σαν μια πυραμίδα, θα παρατηρήσουμε ότι στο χαμηλότερο επίπεδο βρίσκονται καθήκοντα που έχουν να κάνουν με την απλή συλλογή πληροφοριών και data.

Στα επόμενα επίπεδα, όμως, απαιτούνται περισσότερα ανθρώπινα χαρακτηριστικά, η εργασία σε αυτά έχει να κάνει με τη δημιουργία νοήματος από τις πληροφορίες και τα δεδομένα, την κατανόηση των καταστάσεων, την πραγματοποίηση σχετικών συζητήσεων. Στο μέλλον, λοιπόν, θα εργαζόμαστε σε «human-only» δουλειές, όπως τις αποκαλώ, οι οποίες θα περιλαμβάνουν και θα απαιτούν διαπραγματεύσεις, συναισθηματική νοημοσύνη, δημιουργικότητα, ικανότητα κατανόησης, entrepreneurship.

Οι μηχανές δεν καταλαβαίνουν, στην πραγματικότητα, την πολυπλοκότητα της ανθρώπινης ζωής. Κατανοούν μόνο απλά γεγονότα, data. Ακόμη και αν μια μηχανή, για παράδειγμα, μπορεί να «δει» το πρόσωπό σας και να εξαγάγει το συμπέρασμα πως είστε θυμωμένος, δεν γνωρίζει στην πραγματικότητα τι σημαίνει θυμός ή ακόμη και τι είναι πρόσωπο. Εξετάζει απλώς κάποια data που λαμβάνει. Το μέλλον, λοιπόν, της εργασίας για εμάς θα είναι να κάνουμε, στην ουσία, τη δουλειά που δεν μπορούν να κάνουν οι μηχανές.

Χρειάζεται να αποκτήσουμε νέα νοοτροπία και καινούργιο σώμα δεξιοτήτων για αυτό το μέλλον που περιγράφετε;

Φυσικά και οι δεξιότητες που θα έχουν ιδιαίτερη σημασία είναι αυτές που σχετίζονται με τις ανθρώπινες ιδιότητες και όχι εκείνες που κατέχουν οι μηχανές, όπως η λογική ή η απλή γνώση. Σύντομα θα μπορείς να «ρωτήσεις» έναν υπολογιστή οποιαδήποτε ερώτηση και να λάβεις

απάντηση. Ήδη το κάνουμε αυτό σε ένα βαθμό με το Google. Η δική μας, όμως, δουλειά, όπως σημείωσα, θα είναι να κάνουμε αυτά που δεν μπορούν να κάνουν οι μηχανές, και γι' αυτό θα πρέπει να αποκτήσουμε νέες δεξιότητες και προσόντα. Δεξιότητες ανθρώπινες, που δεν μπορούν να αντικατασταθούν από αλγορίθμους, όπως για παράδειγμα η δυνατότητα πραγματοποίησης εκτιμήσεων και προβλέψεων, η ικανότητα κατανόησης πολύπλοκων καταστάσεων, η εφευρετικότητα, η δημιουργικότητα, η πραγματοποίηση διαπραγματεύσεων, η ανθεκτικότητα (resilience). Δεξιότητες που είναι αρκετά διαφορετικές από τη γνώση χρήσης ενός spreadsheet ή ενός λογισμικού προγράμματος.

Είναι ανθρώπινες (human) δεξιότητες, και αυτές συνήθως έχουν να κάνουν με το χαρακτήρα μας, τη νοοτροπία μας. Στην ομιλία μου στο 25ο Συμπόσιο Ανθρώπινου Δυναμικού θα αναφερθώ εκτενώς στη νοοτροπία που θα πρέπει να έχουμε στο μέλλον, το «future mindset», όπως το ονομάζω. Είναι κάτι πολύ σημαντικό. Ειδικά για την Ελλάδα, που βγαίνει από μια μακρά περίοδο ύφεσης και δυσκολιών, ενώ παράλληλα καταγράφεται και μια αλλαγή νοοτροπίας διεθνώς εξαιτίας αφενός της υγειονομικής κρίσης της πανδημίας, αφετέρου του πολέμου που βρίσκεται σε εξέλιξη το τελευταίο διάστημα. Αφήνοντας όλα αυτά πίσω μας, έχουμε μια χρυσή ευκαιρία για ανάπτυξη. Θα πρέπει, όμως, να διαθέτουμε «future mindset», προκειμένου να καταλαβαίνουμε τι πρόκειται να συμβεί.

Ένας διάσημος ποιητής έχει πει πως σήμερα είναι πολύ πιο σημαντικό να διαθέτεις φαντασία, παρά να μπορείς να κατανοείς το παρελθόν χρησιμοποιώντας έρευνα. Πρέπει να μπορούμε να επινοούμε, να δημιουργούμε το μέλλον. Πολλές έρευνες δείχνουν πως 70% των δουλειών που θα υπάρχουν το 2030, δεν έχουν καν ανακαλυφθεί ακόμη. Δεν γνωρίζουμε καν ποιες θα είναι. Πρέπει να προετοιμαστούμε αποκτώντας πιο ανθρώπινες δεξιότητες και να καταλάβουμε πως, μπορεί η τεχνολογία και η επιστήμη να είναι πολύ σημαντικές, η αληθινή ζωή όμως δεν έχει να κάνει αποκλειστικά και μόνο με αυτές. Πρέπει να μπορούμε να καταλαβαίνουμε τους άλλους ανθρώπους.

Οι επιχειρήσεις τα επόμενα χρόνια θα αναζητούν στελέχη που θα είναι δυναμικοί, ισχυροί άνθρωποι, που θα διαθέτουν τις δεξιότητες που ανέφερα, και όχι μόνο διπλώματα και τίτλους σπουδών.

Αναφερθήκατε στην πανδημία. Θεωρείτε πως η υγειονομική κρίση επιτάχυνε την έλευση αλλαγών που, ούτως ή άλλως, θα συντελούνταν αλλά με πιο αργό ρυθμό ή δημιούργησε τελείως νέα δεδομένα;

Πιστεύω πως και τα δύο ισχύουν. Η κρίση της πανδημίας λειτούργησε ως επιταχυντής για τη χρήση της τεχνολογίας. Ακόμη και εβδομηντάχρονοι άνθρωποι σήμερα γνωρίζουν πώς να κάνουν μια κλήση στο Zoom, ενώ όλοι πλέον είμαστε ακόμη πιο εξοικειωμένοι με τις mobile εφαρμογές και το online shopping.

Παράλληλα, όμως, η πανδημία δημιούργησε και νέες καταστάσεις. Οδήγησε, για παράδειγμα, πολλούς να σκεφτούν πως θέλουν μια δουλειά που θα δίνει πραγματικό νόημα στη ζωή τους, την οποία δεν θα κάνουν απλώς για τα χρήματα.

Πολλοί, μάλιστα, παραιτήθηκαν από τις εργασίες τους, ξεκινώντας μια τέτοια αναζήτηση. Επίσης, για τη λεγόμενη Generation Y, τους νέους μεταξύ 25 και 35 ετών, η κρίση της πανδημίας Covid-19 ήταν αφετηρία επανεκκίνησης. Δεν είχαν τη δυνατότητα να κάνουν αυτά που ήθελαν να κάνουν και πλέον όλοι σκέφτονται τι πραγματικά είναι σημαντικό. Κυρίως, όμως, η κρίση της πανδημίας άλλαξε την εικόνα που διατηρούμε για τον κόσμο και όλα όσα συμβαίνουν. Καταλάβαμε πως πρέπει να συνεργαζόμαστε, πως πρέπει να δίνουμε σημασία στα μεγαλύτερα θέματα.

Αυτό είναι μια νέα εξέλιξη. Δεν είναι τυχαίο πως βλέπουμε τους ανθρώπους να αναζητούν όλο και περισσότερο επιχειρήσεις που νοιάζονται, που επενδύουν στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και την Αειφορία. Βιώνουμε μια τεράστια αλλαγή παραδείγματος, ανάλογη με εκείνη που καταγράφηκε μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Θεωρείτε πως η κρίση της πανδημίας άλλαξε και το ρόλο του ηγέτη; Εκτιμάτε πως η ηγεσία (leadership) θα αλλάξει ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια;

Η πανδημία κατέδειξε με σαφή τρόπο πως οι αυταρχικοί ηγέτες, οι «τύραννοι» δεν μπορούν να προσφέρουν κάτι και δεν ξέρουν τι να κάνουν σε τέτοιες περιστάσεις. Τα παραδείγματα κακής ηγεσίας που καταγράφονται σε Βραζιλία, Τουρκία ή Ουγγαρία μιλούν από μόνα τους. Ηγέτες όπως ο Τραμπ στις ΗΠΑ ή ο Μπολσονάρου στη Βραζιλία έκαναν λάθος σχεδόν τα πάντα.

Από την άλλη, οι χώρες που τα πήγαν καλύτερα όσον αφορά τη διαχείριση της πανδημίας έχουν γυναίκες επικεφαλής όπως η Νέα Ζηλανδία, η Δανία, η Ισλανδία ή και η Γερμανία επί Μέρκελ. Επίσης, και η Ελλάδα τα έχει καταφέρει πολύ καλά. Χρειαζόμαστε ηγέτες που καταλαβαίνουν τους ανθρώπους, ξέρουν πώς να επικοινωνούν μαζί τους και είναι απόλυτα δημοκρατικοί.

Στα επόμενα χρόνια πιστεύω πως θα δούμε την ανάδυση των γυναικών, των μειονοτήτων και των νεότερων ανθρώπων στην ηγεσία. Θα συμβεί και στην Ελλάδα, αν και ίσως απαιτηθεί λίγο περισσότερος χρόνος. Ο κόσμος κινείται με μεγάλη ταχύτητα και αν δεν σκέφτεσαι γρήγορα και δεν καταλαβαίνεις τις εξελίξεις, τα αποτελέσματα θα είναι δυσάρεστα. Οπωσδήποτε αναμένονται σημαντικές αλλαγές στο χώρο της πολιτικής.

Ολοκληρώνοντας, τι θα συμβουλευάτε τους ανθρώπους του επιχειρηματικού κόσμου στην Ελλάδα όσον αφορά το μέλλον; Πού θα πρέπει να εστιάσουν;

Το πρώτο πράγμα που τονίζω είναι πως το μέλλον είναι καλύτερο από ό,τι νομίζουμε. Το να βλέπεις το μέλλον με καλύτερο τρόπο, σε κάνει πιο δεκτικό σε καλύτερες δυνατότητες. Το να κατανοήσεις, όμως, το μέλλον απαιτεί καθημερινή δουλειά. Πάντα συμβουλεύω, λοιπόν, πως θα πρέπει να αφιερώνουμε κάθε ημέρα μία ώρα στο μέλλον: διαβάζοντας βιβλία, κατανοώντας εκθέσεις και έρευνες, παρακολουθώντας ενδιαφέροντα videos. Μόνο έτσι μπορούμε να αναπτύξουμε το «future mindset» που

απαιτείται για να καταλάβουμε τι έρχεται.

Για να κάνεις προβλέψεις, πρέπει να είσαι ενημερωμένος, πρέπει να έχεις περάσει κάποιο χρόνο στο μέλλον. Επίσης, πρέπει να επανεξετάζεις συνεχώς τις εκτιμήσεις αλλά και τις πεποιθήσεις σου. Δεν πρέπει να πιστεύουμε πως τα πράγματα θα συνεχίσουν να εξελίσσονται με τον ίδιο τρόπο. Δεν συμβαίνει σχεδόν ποτέ.

Η καλύτερη συμβουλή μου είναι, λοιπόν, να φροντίζουν να είναι ενημερωμένοι, να αφιερώνουν μία ώρα την ημέρα στο μέλλον, για να μπορούν να επιστρέφουν στο σήμερα και να επανεφευρίσκουν την επιχείρησή τους. Είναι απαραίτητο, γιατί τα επόμενα δέκα χρόνια θα φέρουν περισσότερες αλλαγές από ό,τι τα προηγούμενα εκατό.

Who is Who

“People, Planet, Purpose and Prosperity.” Αυτό είναι το motto του Gerd Leonhard. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχει εξελιχθεί σε έναν από τους δέκα κορυφαίους futurist keynote speakers σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ πρόσφατα έγινε ο #1 virtual ομιλητής στην εποχή της πανδημίας της Covid-19. Με σχεδόν 2.000 ομιλίες/παραουσιάσεις σε περισσότερες από 60 χώρες από το 2004 μέχρι σήμερα και με συνολικό ακροατήριο που ξεπερνά τα 2,5 εκατομμύρια άτομα, ο Gerd Leonhard έχει συμπεριληφθεί από το περιοδικό Wired στη λίστα με τους 100 πιο επιδραστικούς ανθρώπους στην Ευρώπη (Top 100 Most-Influential People in Europe), ενώ η The Wall Street Journal τον έχει χαρακτηρίσει «έναν από τους κορυφαίους media futurists στον κόσμο».

Εστιάζει στα σημεία που τέμνονται η ανθρωπότητα, η επιστήμη, η τεχνολογία, το επιχειρείν και ο πολιτισμός. Πρωθεί βιώσιμες ανθρωποκεντρικές αξίες και υπογραμμίζει τη σημασία της προνοητικότητας, της future-ready ηγεσίας και της ανθεκτικότητας (resilience) σε καιρούς αβεβαιότητας. Αναγνωρίζεται σαν influencer σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει αποτελέσει σύμβουλο business leaders και κυβερνητικών αξιωματούχων σε όλη την υφήλιο. Η μεγάλη λίστα πελατών του περιλαμβάνει κυβερνήσεις, ΜΚΟ και επιχειρήσεις που

συμπεριλαμβάνονται στο δείκτη Fortune 500 όπως οι SAP, Microsoft, Google, VISA, Accenture, Deloitte, Motorola, KPMG, Sony, UBS, Tetrapak, Mastercard, BBC, Unilever, Lloyds Bank, WWF, Sony, The Guardian, PwC, Siemens, RTL, The Financial Times, Ogilvy, Omnicom Audi, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλες. Ως πραγματικός thought leader στο πεδίο του futurism, ο Gerd είναι πάνω από όλα ένας πραγματικός ανθρωπιστής, που πιστεύει πως όλη η τεχνολογική πρόοδος θα πρέπει να ενισχύει τη συλλογική ανθρώπινη ευημερία.